

Ochrona środowiska I stopnia, profil ogólnoakademicki

1. Dziedziny i dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty uczenia się

Dziedzina nauki	Dyscyplina naukowa	Udział %
Dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych	nauki biologiczne	75
Dziedzina nauk humanistycznych	filozofia	25

2. Opis efektów uczenia się, uwzględniający uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia określone w ustawie o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyki drugiego stopnia określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust.3 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższymi i nauce.

Studia pierwszego stopnia umożliwiają nabycie podstawowej wiedzy przyrodniczej i humanistycznej z zakresu ochrony środowiska oraz rozszerzonej wiedzy zakresu wybranych zagadnień dotyczących różnych aspektów ochrony środowiska. Absolwent studiów I stopnia rozumie i umie analizować procesy dokonujące się w przyrodzie oraz wpływ człowieka na środowisko. Zna podstawowe procesy i problemy istotne dla ochrony środowiska oraz jest przygotowany do tego, aby kierować się w swoich działaniach zasadami zrównoważonego rozwoju. Posiada umiejętności rozwiązywania problemów zawodowych, gromadzenia, przetwarzania oraz pisemnego i ustnego przekazywania informacji, a także pracy zespołowej. Absolwent zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz umie posługiwać się językiem specjalistycznym z zakresu problematyki środowiskowej. Absolwent jest przygotowany do pracy w laboratoriach badawczych i kontrolnych, instytucjach odpowiedzialnych za ochronę środowiska, przemyśle, rolnictwie, drobnej wytwórczości, administracji oraz w edukacji – po realizacji dodatkowych zajęć przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela. Absolwent jest także przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia. Wyjątkowość programu studiów polega przede wszystkim na ich przyrodniczo-humanistycznym charakterze, który jest wyrazem przekonania, że ochrona środowiska powinna uwzględniać nie tylko elementy przyrodniczo-techniczne, ale także humanistyczne, w szczególności etyczne i filozoficzno-przyrodnicze. W związku z tym studenci kierunku mają możliwość całościowego podejścia do zagadnień związanych z ochroną środowiska, w której czynnik ludzki wydaje się być kluczowy i trudny do przecenienia.

Dodatkowymi atutami proponowanych studiów są:

- 1) możliwość realizacji zajęć przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela, zgodnie ze standardami kształcenia nauczycieli określonymi w przepisach powszechnie obowiązujących;
- 2) możliwość uczestniczenia w zajęciach w j. angielskim w ramach proponowanej oferty zajęć;
- 3) zajęcia terenowe prowadzone w kilku miejscach we współpracy z innymi instytucjami;
- 4) małe grupy ćwiczeniowe, umożliwiające indywidualną pracę ze studentem;
- 5) możliwość włączenia się w badania naukowe prowadzone przez pracowników.

Symbol efektu na kierunku	Efekt uczenia się dla absolwenta	Odniesienie do efektów uczenia się na poziomie 6 PRK
Wiedza		
<i>absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu: fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi, różnorodne, złożone uwarunkowania prowadzonej działalności, w szczególności:</i>		
OB1_W01	zjawiska fizyczne, chemiczne, biologiczne i geologiczne zachodzące w przyrodzie	P6S_WG
OB1_W02	związki i zależności między różnymi dyscyplinami nauk przyrodniczych i humanistycznych	P6S_WG
OB1_W03	historię Ziemi oraz procesy biosfery, uwarunkowania geologiczne, geomorfologiczne i klimatyczne funkcjonowania przyrody oraz zjawiska i procesy meteorologiczne, a także zasady interpretacji danych meteorologicznych	P6S_WG
OB1_W04	poziomy organizacji życia, bioróżnorodności biologicznej i wzajemne oddziaływania organizmów na środowisko	P6S_WG
OB1_W05	rzeczywistość przyrodniczą świata jako zbiór wartości poznawczych, ekonomicznych, estetycznych i edukacyjnych	P6S_WK
OB1_W06	rolę i znaczenie środowiska przyrodniczego dla funkcjonowania człowieka oraz związki między środowiskiem i zdrowiem człowieka, kulturą i uwarunkowaniami prawno-ekonomicznymi	P6S_WK
OB1_W07	główne kategorie pojęciowe i terminologię z obszaru nauk przyrodniczych oraz rozwoju dyscyplin tych nauk i stosowanych w nich metod badawczych	P6S_WG
OB1_W08	dylematy współczesnej cywilizacji, zagrożeń cywilizacyjnych w skali globalnej, regionalnej i lokalnej oraz zrównoważonego rozwoju	P6S_WK
OB1_W09	zagrożenia prawidłowego funkcjonowania poszczególnych komponentów środowiska, a także podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze w zakresie kontroli, analizy i ograniczania zanieczyszczeń środowiska	P6S_WG
OB1_W10	narzędzia matematyczne i statystyczne na poziomie pozwalającym opisywanie zjawisk przyrodniczych	P6U_WG
OB1_W11	proces oceny oddziaływania na środowisko i systemy zarządzania środowiskiem w organizacjach	P6U_WG
OB1_W12	technologie pozyskiwania energii odnawialnej	P6U_WG
OB1_W13	funkcjonowanie organizacji w Polsce zajmujących się wspieraniem finansowym projektów z zakresu ochrony środowiska oraz wie, jak konstruować wnioski o fundusze na wspieranie projektów z zakresu ochrony środowiska	P6S_WK
OB1_W14	podstawowe kategorie pojęciowe w języku obcym w zakresie ochrony środowiska	P6U_WG
OB1_W15	podstawowe regulacje prawne dotyczące ochrony środowiska i ochrony przyrody	P6S_WK
OB1_W16	problemy etyczne związane z rozwojem nauki i życia człowieka	P6S_WK
OB1_W17	sposoby tworzenia programów nauczania z zakresu edukacji środowiskowej	P6S_WK
OB1_W18	zasady bezpieczeństwa i higieny pracy	P6S_WK
Umiejętności		
<i>absolwent potrafi w innowacyjny sposób wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach, planować samodzielnie własne uczenie się, komunikować się z otoczeniem i uzasadniać swoje stanowisko, w tym:</i>		
OB1_U01	dokonywać pomiarów i wyznaczać wartości oraz oceniać wiarygodność podstawowych wielkości fizycznych i chemicznych	P6S_UW
OB1_U02	wykorzystywać komputer i stosowne oprogramowanie w zakresie koniecznym do wyszukiwania informacji, komunikowania się,	P6S_UW

	organizowania i wstępnej analizy danych, sporządzania raportów i prezentacji wyników	
OB1_U03	skutecznie komunikować się z otoczeniem społeczno- gospodarczym w formie słownej i pisemnej	P6S_UK
OB1_U04	korzystać z informacji źródłowych w języku polskim i obcym oraz prowadzić analizy, syntezy, podsumowania, krytyczne oceny i poprawne wnioskowania na podstawie źródeł	P6S_UW
OB1_U05	posługiwać się podstawowymi metodami matematycznymi i statystycznymi do opisu zjawisk przyrodniczych i analizy danych	P6S_UW
OB1_U06	przeprowadzać proste obserwacje i pomiary w terenie i w laboratorium pod kierunkiem opiekuna	P6S_UO
OB1_U07	interpretować obserwacje oraz pomiary i na ich podstawie wyciągać poprawne wnioski	P6S_UW
OB1_U08	stawiać poprawne hipotezy dotyczące przyczyn zaistniałych sytuacji/zagrożeń oparte na logicznych przesłankach	P6S_UW
OB1_U09	pracując w zespole i wykorzystując doświadczenie innych specjalistów, podejmować działania na rzecz ochrony środowiska	P6S_UO
OB1_U10	wykorzystywać instrumenty prawne i ekonomiczne w ograniczaniu antropopresji	P6S_UW
OB1_U11	przygotować ustną prezentację szczegółowych zagadnień z zakresu ochrony środowiska i edukacji środowiskowej oraz aktywnie uczestniczyć w ukierunkowanej dyskusji z wykorzystaniem języka naukowego	P6S_UK
OB1_U12	układać programy nauczania z zakresu edukacji środowiskowej oraz praktycznie przeprowadzić jednostkę lekcyjną (szkolenie) na każdym poziomie nauczania (dzieci, młodzież, dorośli)	P6S_UU
OB1_U13	posługiwać się wiedzą z zakresu etyki w działalności związanej z ochroną środowiska; rozpoznaje problemy etyczne; przewiduje skutki nieetycznych działań	P6S_UW
OB1_U14	identyfikować i określać zagrożenia zdrowotne i środowiskowe	P6S_UW
OB1_U15	wykorzystywać posiadane umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, a w szczególności: – porozumiewać się płynnie i spontanicznie, z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych w stopniu umożliwiającym swobodną konwersację z obcokrajowcami na tematy ogólne oraz związane ze studiowaną specjalnością; – na podstawie wyszukanych informacji, napisać spełniający warunki formalne tekst na wiele tematów ogólnych oraz związanych ze studiowaną tematyką; – potrafi bronić swoich tez podczas dyskusji	P6S_UK
Kompetencje społeczne <i>absolwent jest gotów odpowiedzialnie pełnić role zawodowe, kultywować i upowszechniać w prowadzonej działalności wzory właściwego postępowania, uczestniczyć w promowaniu kultury jakościowej, kultury współpracy i zasad etyki zawodowej, w tym:</i>		
OB1_K01	adekwatnej oceny posiadanej przez siebie interdyscyplinarnej wiedzy i posiadanych umiejętności oraz do podejmowania ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	P6S_KK
OB1_K02	promowania zasad ochrony środowiska oraz docenia rolę edukacji ekologicznej i zdrowotnej	P6S_KO
OB1_K03	podejmowania odpowiedzialności za powierzony sprzęt oraz pracę własną i innych	P6S_KR
OB1_K04	podejmowania pracy, wykazując inicjatywę i samodzielność w działaniach oraz efektywnie współdziałać w pracy zespołowej, pełniąc w niej różne role	P6S_KR
OB1_K05	wykazywania ostrożności i krytycyzmu w przyjmowaniu informacji podawanych w masowych mediach, mających odniesienie do ochrony środowiska	P6S_KK

OB1_K06	kierowania się wartościami i zasadami zrównoważonego rozwoju w gospodarce zasobami	P6S_KO
OB1_K07	podjęcia odpowiedzialności w dokonywaniu ocen oddziaływania na środowisko i ma świadomość ich znaczenia	P6S_KR
OB1_K08	podjmowania działań na rzecz innych ludzi w trosce o ich wszechstronny rozwój oraz o przyszłe pokolenia	P6S_KR
OB1_K09	ustawicznego pogłębiania swoich umiejętności językowych oraz samodzielnego wykorzystywania w tym celu dostępnych mu źródeł i narzędzi	P6S_KK

3.1 Program studiów stacjonarnych

Ogólne informacje o programie	
Klasyfikacja ISCED	0521
Liczba semestrów	6
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat
Łączna liczba godzin zajęć konieczna do ukończenia studiów	2155 Zarządzanie środowiskiem 2125 Monitoring środowiskowy (w tym 120h praktyk)
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów	180
Liczba punktów ECTS w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	94
Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową	130,5
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauki języków obcych	16
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach modułów realizowanych w formie zajęć do wyboru	56
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych	4
Liczba punktów ECTS jaką student musi uzyskać realizując zajęcia z zakresu nauk społecznych	12
Wymogi związane z ukończeniem studiów	Praca dyplomowa oraz egzamin dyplomowy
Opis realizacji programu	
<p>W toku studiów studenci realizują:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. przedmioty obowiązkowe 71 ECTS; 2. lektorat języka nowożytnego 10 ECTS 3. zajęcia w języku obcym 6 ECTS, 4. zajęcia wychowania fizycznego 5. konwersatoria 15 ECTS; 6. 1 z 2 profili do wyboru: <ol style="list-style-type: none"> a) Zarządzanie środowiskiem i edukacja środowiskowa b) Monitoring środowiskowy i technologie środowiskowe 7. praktyki zawodowe 4 ECTS <p>Dodatkowo student może zrealizować Moduł zajęć przygotowujący do zawodu – NAUCZYCIEL PRZYRODY – w wymiarze 420h i 20 ects.</p> <p>Studenci będący cudzoziemcami uzyskują dodatkowe 6 punktów ECTS, uczęszczając na przedmiot Język polski akademicki dla cudzoziemców</p>	
<p>Praktyki w wymiarze 160 godz. za 4 ECTS, realizowane są po II toku studiów, zgodnie z Programem praktyk. Organizatorem praktyk jest UKSW. Informacje dotyczące zasad i form odbywania praktyk</p>	

regulują: Regulamin Praktyk Studenckich UKSW oraz Program praktyk, stanowiący Załącznik do Programu studiów.

3.2 Zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia oraz sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia STUDIÓW STACJONARNYCH

Nr semestru	nazwa przedmiotu/moduł kształcenia	język wykładowy	Symbole efektów uczenia się (należy podać wszystkie EUs, jakie student uzyska po zaliczeniu przedmiotu)	Forma zajęć (wykład, ćwiczenia, konwersatorium)	Sposób weryfikacji efektów uczenia się (zaliczenie na ocenę, bez oceny, egzamin)	Liczba godzin	Liczba ECTS
Przedmioty obligatoryjne						1680	148
1	Język łaciński	łaciński	OB1_W14 OB1_K09	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
2	Język łaciński	łaciński	OB1_W14 OB1_K09	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
1	Technologie informacyjne	polski	OB1_U02 OB1_K03 OB1_K04 OB1_K05	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
2	Technologie informacyjne	polski	OB1_U02 OB1_K03 OB1_K04 OB1_K05	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
1-2	Ochrona własności intelektualnej	polski	OB1_U14	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	15	1
1	Kultura i techniki studiowania	polski	OB1_K01 OB1_K03 OB1_K04	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	15	1
1-2	Biologiczne podstawy ochrony środowiska	polski	OB1_W01 OB1_W04 OB1_W06 OB1_W07 OB1_U05 OB1_U06 OB1_U07 OB1_U08 OB1_K02 OB1_K03 OB1_K04	wykład/ćwiczenia	egzamin/zaliczenie na ocenę	405	39
1-2	Humanistyczne i społeczne podstawy ochrony środowiska	polski	OB1_W02 OB1_W05 OB1_W06 OB1_W08 OB1_W11 OB1_W16 OB1_U05 OB1_U08 OB1_U11 OB1_U13 OB1_U14 OB1_K04 OB1_K06 OB1_K07 OB1_K08	wykład/ćwiczenia	egzamin/zaliczenie na ocenę	150	12
1	Lektorat języka nowożytnego	j. obcy	OB1_W14 OB1_U15 OB1_K09	lektorat	zaliczenie na ocenę	30	2
2	Lektorat języka nowożytnego	j. obcy	OB1_W14 OB1_U15 OB1_K09	lektorat	zaliczenie na ocenę	30	2
3	Lektorat języka nowożytnego	j. obcy	OB1_W14 OB1_U15 OB1_K09	lektorat	zaliczenie na ocenę	30	2
4	Lektorat języka nowożytnego	j. obcy	OB1_W14 OB1_U15 OB1_K09	lektorat	zaliczenie na ocenę/egzamin na poziomie B2	30	4
3	Wychowanie fizyczne	polski	-	ćwiczenia	zaliczenie	30	0
4	Wychowanie fizyczne	polski	-	ćwiczenia	zaliczenie	30	0
Zajęcia do wyboru						1270/1240	109
1	Język polski akademicki dla cudzoziemców	polski	OB1_U04 OB1_U15 OB1_K09	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	30	3

2	Język polski akademicki dla cudzoziemców	polski	OB1_U04 OB1_U15 OB1_K09	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	30	3
3-6	Konwersatoria monograficzne z nauk biologicznych	polski	OB1_W01 OB1_W03 OB1_W04 OB1_W09 OB1_W15 OB1_U06 OB1_U09 OB1_U10 OB1_U11 OB1_K01	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	60	4
3-6	Konwersatoria monograficzne z filozofii	polski	OB1_W05 OB1_W16 OB1_U08 OB1_K01	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	60	4
3-6	Humanistyczny i społeczny kontekst ochrony środowiska	polski	OB1_W02 OB1_W06 OB1_W16 OB1_K02 OB1_K06	wykład	zaliczenie na ocenę	60	6
3-6	Bezpieczeństwo, ergonomia i higiena pracy	polski	OB1_W18 OB1_U01 OB1_U15	wykład	zaliczenie na ocenę	15	1
3-6	1 z 2 Profili opisanych poniżej	polski	wg. opis poniżej			1075/1045	94
profil: ZARZĄDZANIE ŚRODOWISKIEM I EDUKACJA ŚRODOWISKOWA						1075	94
3-6	Zarządzanie środowiskiem i edukacja środowiskowa	polski	OB1_W02 OB1_W05 OB1_W08 OB1_W09 OB1_W10 OB1_W11 OB1_W12 OB1_W17 OB1_U03 OB1_U10 OB1_U11 OB1_U12 OB1_K02 OB1_K06 OB1_K08	wykład/ćwiczenia	egzamin/zaliczenie na ocenę	720	70
3-6	Zajęcia w języku angielskim	angielski	OB1_U04 OB1_U15 OB1_K09	ćwiczenia, wykład	zaliczenie na ocenę	45	5
3-6	Translatorium	j. obcy	OB1_U04 OB1_U15 OB1_K09	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
3-6	Praktyki zawodowe	polski	OB1_W18 OB1_U02 OB1_U04 OB1_U05 OB1_U09 OB1_U12 OB1_K01 OB1_K03 OB1_K04	praktyki	zaliczenie na ocenę	160	4
3	Metodyka przygotowania pracy naukowej	polski	OB1_W02 OB1_U04 OB1_K05	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
4	Seminarium licencjackie	polski	OB1_W10 OB1_U08 OB1_K01 OB1_K09	seminarium	zaliczenie na ocenę	30	3
5	Seminarium licencjackie	polski	OB1_U04 OB1_U07 OB1_U08 OB1_K05 OB1_K09	seminarium	zaliczenie na ocenę	30	3
6	Seminarium licencjackie	polski	OB1_U04 OB1_U07 OB1_K05	seminarium	zaliczenie na ocenę/ złożenie pracy dyplomowej	30	4
profil: MONITORING ŚRODOWISKOWY I TECHNOLOGIE ŚRODOWISKOWE						1045	94
3-6	Monitoring środowiskowy i technologie środowiskowe	polski	OB1_W01 OB1_W03 OB1_W08 OB1_W10 OB1_W12 OB1_W13 OB1_W15 OB1_U01 OB1_U03 OB1_U06 OB1_U07 OB1_U14 OB1_K07	wykład/ćwiczenia	egzamin/zaliczenie na ocenę	690	70

3-6	Zajęcia w języku angielskim	angielski	OB1_U04 OB1_U15 OB1_K09	ćwiczenia, wykład	zaliczenie na ocenę	45	5
3-6	Translatorium	j. obcy	OB1_U04 OB1_U15 OB1_K09	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	3
3-6	Praktyki zawodowe	polski	OB1_W18 OB1_U02 OB1_U04 OB1_U05 OB1_U09 OB1_U12 OB1_K01 OB1_K03 OB1_K04	praktyki	zaliczenie na ocenę	160	4
3	Metodyka przygotowania pracy naukowej	polski	OB1_W02 OB1_U04 OB1_K05	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
4	Pracownia dyplomowa	polski	OB1_W10 OB1_K01 OB1_K09	ćwiczenia/ konsultacje	zaliczenie na ocenę	30	3
5	Pracownia dyplomowa	polski	OB1_U04 OB1_U07 OB1_K09	ćwiczenia/ konsultacje	zaliczenie na ocenę	30	3
6	Pracownia dyplomowa	polski	OB1_U04 OB1_U07 OB1_K02	ćwiczenia/ konsultacje	zaliczenie na ocenę/złożenie pracy dyplomowej	30	4
<i>Moduł zajęć przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciel – NAUCZYCIEL PRZYRODY- przedmiot nauczany w szkole podstawowej</i>							
3-6	przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne (realizacja w Studium Pedagogizacji)	polski	efekty zgodne z rozporządzeniem MNiSW w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela	wykład / ćwiczenia	egzamin / zaliczenie na ocenę	180	9
3-6	praktyki zawodowe: psychologiczno- pedagogiczne (koordynuje Wydział)	polski	efekty zgodne z rozporządzeniem MNiSW w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela	praktyka	zaliczenie	30	1
3-6	podstawy dydaktyki i emisja głosu (realizacja w Studium Pedagogizacji)	polski	efekty zgodne z rozporządzeniem MNiSW w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela	wykład / ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	60	3
3-6	przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu (realizacja na Wydziale)	polski	efekty zgodne z rozporządzeniem MNiSW w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela	wykład / ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	90	5
3-6	praktyki zawodowe: dydaktyczne (koordynuje Wydział)	polski	efekty zgodne z rozporządzeniem MNiSW w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela	praktyka	zaliczenie	60	2

PROGRAM PRAKTYK ZAWODOWYCH
KIERUNEK: Ochrona środowiska I stopnia
PROFIL: ogólnoakademicki

Postanowienia ogólne

1. Studenckie praktyki zawodowe stanowią integralną część procesu kształcenia studentów i są bezpośrednio powiązane z programem kształcenia na kierunku Ochrona Środowiska.
2. Praktyki zawodowe odbywają się po 4 semestrze studiów. Praktyki zawodowe trwają 160 godzin. Za zrealizowanie praktyk student otrzymuje 4 punkty ECTS.
3. Rozliczenie praktyk odbywa się do końca 3 roku studiów, zgodnie z Regulaminem Praktyk Studenckich w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.
4. Zaliczenie wymaganych praktyk jest warunkiem ukończenia studiów. W przypadku niezaliczenia praktyk w wymaganym terminie student może otrzymać wpis warunkowy na kolejny rok/powtarzać rok.

Cele studenckich praktyk zawodowych

1. Praktyki zawodowe powinny umożliwić zweryfikowanie wiedzy nabytej w trakcie studiów. W związku z tym kierunkowe efekty uczenia się przewidziane dla studenckich praktyk zawodowych na kierunku Ochrona Środowiska odnoszą się do umiejętności/kompetencji społecznych.
2. Praktyki zawodowe służą rozwijaniu wiedzy w zakresie problematyki ochrony środowiska powiązanej obszarowo z dziedziną nauk biologicznych, społecznych i humanistycznych w obrębie której realizowane jest kształcenie na kierunku ochrona środowiska
3. Student powinien zapoznać się z zadaniami, specyfiką i celami podmiotu, w którym realizowane są praktyki zawodowe.
4. Praktyki zawodowe, poprzez bezpośredni kontakt z potencjalnym pracodawcą – wdrożenie w wewnętrzną pragmatykę funkcjonowania podmiotu, w którym realizowane są praktyki – służą również rozwijaniu kompetencji społecznych, ukazując potrzebę ciągłego doksztalcania się i rozwoju zawodowego.
5. Celem praktyk jest przygotowanie studenta do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach, a także nauczanie studenta podstaw profesjonalnego postępowania, planowania i organizacji pracy.
6. Integralną częścią praktyk musi być udział studenta w realizacji powierzonych mu zadań. W toku odbywania praktyk student powinien zweryfikować swoją wiedzę i umiejętności uzyskane w procesie kształcenia poprzez uczestnictwo w czynnościach organizacyjnych danego podmiotu.

Zasady organizacji praktyk

1. Student powinien zrealizować 160 godzin praktyk w następujący sposób:
  - praktyka zawodowa - realizowana po zakończeniu II roku studiów – 160 godzin
2. Dodatkowo student może zrealizować praktyki zawodowe dydaktyczne w wymiarze 60 godzin po zakończeniu II roku studiów.
3. Zaliczenie praktyki stanowi warunek zaliczenia ukończenia studiów.
4. Wybór miejsca praktyki powinien być związany z charakterem studiów i umożliwiać realizację zakładanych efektów uczenia się.

Efekty uczenia się i sposoby ich weryfikacji

1. Sposób weryfikacji przedmiotowych efektów uczenia się: ocena pełnomocnika Dziekana ds. praktyk na podstawie rozmowy ze studentem oraz karty kompetencji i dziennika praktyk.
2. Program praktyk realizuje poniższe przedmiotowe efekty uczenia się:

Symbol efektu kierunkowego	Opis efektu przedmiotowego	Sposób weryfikacji
OB1_W18	charakteryzuje zasady bezpieczeństwa i higieny pracy	[Odpowiedni zapis z oceną w karcie praktykanta rozmowa z pełnomocnikiem ds. praktyk]
OB1_U02	wykorzystuje komputer i stosowne oprogramowanie w zakresie koniecznym do wyszukiwania informacji, komunikowania się, organizowania i wstępnej analizy danych, sporządzania raportów i prezentacji wyników;	[Odpowiedni zapis z oceną w karcie praktykanta rozmowa z pełnomocnikiem ds. praktyk]
OB1_U04	korzysta z informacji Źródłowych w języku polskim i obcym oraz prowadzi analizy, syntezy, podsumowania, krytyczne oceny i poprawne wnioskowania na podstawie Źródeł;	[Odpowiedni zapis z oceną w karcie praktykanta rozmowa z pełnomocnikiem ds. praktyk]
OB1_U05	posługuje się podstawowymi metodami matematycznymi i statystycznymi do opisu zjawisk przyrodniczych i analizy danych;	[Odpowiedni zapis z oceną w karcie praktykanta rozmowa z pełnomocnikiem ds. praktyk]
OB1_U09	wykorzystuje doświadczenie innych specjalistów do pracy w zespole, podejmuje działania na rzecz ochrony środowiska;	[Odpowiedni zapis z oceną w karcie praktykanta rozmowa z pełnomocnikiem ds. praktyk]
OB1_U12	konstruuje programy nauczania z zakresu edukacji środowiskowej oraz przeprowadza jednostkę lekcyjną (szkolenie) na każdym poziomie nauczania (dzieci, młodzież, dorośli);	[Odpowiedni zapis z oceną w karcie praktykanta rozmowa z pełnomocnikiem ds. praktyk]
OB1_K01	ocenia posiadaną przez siebie interdyscyplinarną wiedzę i umiejętności oraz doskonali się w celu rozwoju zawodowego;	[Odpowiedni zapis z oceną w karcie praktykanta rozmowa z pełnomocnikiem ds. praktyk]
OB1_K03	bierze odpowiedzialność za powierzony sprzęt oraz pracę własną i innych;	[Odpowiedni zapis z oceną w karcie praktykanta rozmowa z pełnomocnikiem ds. praktyk]
OB1_K04	podejmuje pracę, wykazując inicjatywę i samodzielność w działaniach oraz efektywnie współdziała w pracy zespołowej, pełniąc w niej różne role.	[Odpowiedni zapis z oceną w karcie praktykanta rozmowa z pełnomocnikiem ds. praktyk]

Miejsce odbywania studenckich praktyk zawodowych

1. Wybór miejsca odbywania praktyk powinien korespondować z charakterem studiów i umożliwiać realizację zakładanych efektów uczenia się.
2. Miejscem odbywania praktyk mogą być m.in.:
  - w instytutach naukowo-badawczych, laboratoriach badawczych, przedsiębiorstwach i fundacjach zajmujących się ochroną środowiska,
  - w urzędach administracji samorządowej i państwowej (ministerstwa, starostwa powiatowe, urzędy miejskie, urzędy marszałkowskie, urzędy wojewódzkie), oraz firmach konsultingowych i prowadzących audyty środowiskowe,

- w ramach realizowanych programów Unii Europejskiej oraz różnego typu wymian zagranicznych skierowanych do studentów ,
  - w ramach zorganizowanej przez uczelnię działalności na rzecz Uniwersytetu i poza nim, pozwalającej osiągnąć cele praktyki zgodnie z profilem kierunku studiów.
3. Praktyka musi mieć charakter merytoryczny, związany z działalnością instytucji, w której się odbywa. Jednocześnie powinna być zgodna z kierunkiem studiów i kwalifikacjami studenta.
  4. Miejsce odbywania studenckich praktyk zawodowych powinno uwzględniać potrzeby osób z niepełnosprawnościami oraz stwarzać przyjazne środowisko pracy, dostosowane do ich możliwości i zapewniające realizację ich potrzeb, w tym swobodny dostęp do budynku, biurka i pomieszczeń sanitarno-socjalnych. W miarę możliwości pracodawca powinien wyznaczyć pracownika, który wspomagałby osobę niepełnosprawną przy realizowaniu zadań związanych z odbywaniem praktyki.